

Előfizetési ár helyben
házhöz hordva
vidéken postán küldve
Égész évre — K
Fél évre — K
Negyed évre 60.000 K
Egy hónapra — K
Egyes szám ára 1000 K

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap
hétfő és
ünnepeit nap kivételével
A lap szellemi és anyagi részét érintő összes közlemények a szerkesztőség vagy kiadóhiv. címre küldendők
Szerkesztőség és kiadóhivatal
V. ker., Kötletplomb-köz.

Főszerkesztő: **Hankovszky Zsigmond.** Telefonszám: 141. Felsőfős szerkesztő: **Szabó Ambrus dr.**

Széchenyi és Katona

emlékénél áldozott tegnap d. u. Kecskemét közönsége az ünnepi alkalomhoz melódizserek között. A Katona József Kör rendezésén zajlott le a magas színvonalú kultúrési, a hálás kegyelet felemelő hangulatában.
A Hísegyek akkordjai csendültek fel első számú a tanítóénekesek interpretálásában Salamon Mária vezetésével. A megnyitót beszédet Révész István pápai prélátus tartotta. Sajnálatos, a nemzetre, — mondotta — melynek számára a kalászfűrészek nagy szenvedéssel nem teremnek profétákat. Ez a jallik a megáldott, meggyőződött és megcsontított magyar nemzetre is. Nem akarom szentelőfőrdő kézzel ma nagyvárosaink hervadhatatlan érdemét kissé bontani, akik elmondhatják: A lélek közé, de a test fölött. A nemzetmelő munka a férfiak tőzét és acéllizált követéit s a gyásza öllötőt magyar géniusz csak egy század messzeiségében tud felmutatni olyan tönemény nagyságokat, akik a nemzet boldogulásának útját lángelméjükkel megvilágították, mint Petőfi, Jókai, Madách, Vörösmarty, Kölcsey, Katona és Széchenyi. A magas szárnyalást megnyitó beszéd mély hatást tett a hallgatókára.

Dr. Szabó Ambrus Pálut szóaltatták meg megrázó erővel, uolterhelően színtiszta kétségbe. Művészi tolmácsolását, mint feledhetetlen, gazdag élményt köszönte meg a közönség.

Széchenyi emlékért Fáy István főispán idézte a hódolat gondolatokéből fakadt szavakkal. Hú színekkel rajzolta meg a legnagyobb magyar fellépésének korát. A közélet nagy temető volt, — mondotta — mely nap-nap után harolt el jogot és erényt. Széchenyi volt az álomból ébredő, aki kulturális és gazdasági munkára serkentette a nemzet összességét Széchenyi jóslata: Magyarország nem volt, hanem lesz) és mai nemzeti imádságunk (Hísegek Magyarország felzárkóztatásában) tragédiát fog át és tanul ságot ad: Száz évvel ezelőtt a nemzeti eszmék való felélemelkedés, ma a hozzá való ragaszkodás biztosítja Széchenyi életének megvalósítását, a magyarság megmentését az emberiség számára. Árszadsz Széchenyi ösztöretől szíved melgét, önellen munkásságod teljes eijét, hazaszereteted tiszta lángját minden magyar lelke! Legyen emléked áldott. A kegyelet nemes érzésében fogani, Széchenyi tanításainak szemérmével áhíhatott emlékbeszédet a közönség hálás elismeréssel jutalmazta.

Dr. Sánta György Széchenyiről írott versét, sokra hivatott költői tehetsége új, gazdag színekben pompázó, erőteljes dokumentumot olvasta fel őszinte figyelemmel. Révész István zárószóában általános letészés mellett adott kifejezést azon óhának, hogy minél előbb méltó sirenélk hirdesse Katona nagyságát s városának háliját. Befejzésűl a tanítók énekára a Szózatot adta elő.

Ország—Világ.

Apponyi az OMKE ünnepi vacsoráján kijelentette: Magyarország gazdasági felvirágzólatása attól függ, sikeit-e a kelet és nyugat kereskedelmének központjává tenni. — A pénzügyminiszter ma terjeszt nemzetgyűlés elé a valorizációs törvényjavaslatot. — A zárszámadási bizottság a miniszterelnök indítványára megvizsgálja a bankassze milliók elszámolását. — Tavasszal megkezdik a szegedi egyetem felépítését. Szeged 800 aranykoronát, az állam három éven át egy-egy millió aranykoronát. — Fényes Lászlót három havi fogházra ítélték a honvédegyeség megrogalma zárszárt. — A kormány az összes állami hítelek kamatait leszállítja. — A tisztviselői kölcson kamata 9 százalékos lesz. — A földmívelésügyi miniszterium jelentős újításokat lépett életbe az intenzív mezőgazdasági termelés érdekében. — Az igazságügyminiszter hozzájárult a büntető novella elhasználásához. — A KANSSz sörgeti a nyugdíjasok ügyének a népszövetség elé való terjesztését. — Ma dében hirdetik ki a Kuria ítéletét a Beniczky-ügyben. — Országos kongresszust tartottak a magyar kávéosok. — A gabonapiaccon mérésekben emlékeztet az árak. — A státuszrendezés miatt ötven bíróségi ügyész elment a bírások hivatalos egységtől. — November végén megindult a rádiószóglát.

Romantika Katona József életéből.

— Dérnyé naplója nyomán. —
Írta: Dr. Váry István.
(Folytatás)

A rövid szavú s titokzatosra hajló Katona elünné Dérnyé közeléből. Egyszer ugyan még elhajtotta nyugatlan szíve Dérnyé közelébe, de nem találta őtet otthon. Csak a család jelentette Dérnyéknek, mikor hazajöttek, hogy Katona volt ott, de amikor megkérdezték a családól, hogy Dérnyék ezáltal is Prepeliczaival sétálnak lent a kertben, nem menti le utánuik, hanem eltávozott. A férj s a »vetélyárak« együttes mutakozása Katona számára csak arra lehetett alkalmas, hogy tovább érjele lelke keserűségét. Láttá, hogy szerelme mindenképpen viszonzatlan marad s Dérnyét »megmenteni« nem tudja; — végleg elünné tehát Dérnyé közeléből.

Dérnyé soha sem tudta megérteni Katonát, mert Katona nem tudott »kedveskedni«, nem értett a »széplevéshez« s kevés szavú, őszinte modora könnyen az oktalannul kritizáló ember látászárt kelthette.

Dérnyé egyébként különböző egyéniségeknek monda naplójában Katonát, aki röviden így ír le: »Nagy külön, szörnyű komoly mindén s igen rövid beszédű. Egy-egy szóval végzett mindent«. Jellemét Bánk bán Peturjának, az örökké békétlen Peturjának a jelleméhez hasonlítja. Dicsérsi színészi játékát, de hozzáteszi, hogy »organuma

nem volt hozzá, igen az orrából beszélt«. Aklajka elég csinos volt, sugarú termettel, de arca nem volt szép. Hajja gesztenyeszínű, de úgy állott, mint a szög. Köszönés is rövid volt: »jó napot!«

Katonának ez a mesterkeletlen, sajátosságos, egyenes modora lehetett az oka, hogy Dérnyék jóformán sejtette se volt Katona komoly és mély szerelméről s ezért értefe félre azt a kis vigyékötöl is, amit később Katona írta: »A róza, vagyis a lapaslatatlan légy s pókok közti« címmel.

Ebben a kis vigyékötölben Katona Deresházynak nevezi Dérnyét. A szereszoztás alkalmával Deresházynek szerepe éppen Dérnyéké jutott. Dérnyé azonban, mikor ma Karcsa ismert a szerepben, lemondott a szerep eljátszásáról s kieszközölte Kautsár István igazgatónál, hogy a darab tréfásan, sőt talán kissé gyonyosan is tárgyalja annak a rózsának a történetét, melyet Dérnyé egy dusszagdad hódolójától kapott s melyet Prepeliczainak ajándékozott, miből különböző vigásos bonyodalmak származtak, de mégis, ha Dérnyé igazán ismerte volna Katona lelki világát, talán még se vette volna olyan komolyan ezt a kis vigyékötöl tréfiát.

Mert valószínű, hogy Katona csak általános írtásra gondolt a vigyékötöl megírásakor s kizsereszoztások, bár léteknimig értefe lenne egy kis gony is, melynek s lanyar eikeresztes adhatott volna lápot.

Az a feltéves szonaton, hogy Katona ezt a vigyékötöl Dérnyé egyik mellőzött gazdag

rajongója számára, annak megrendelésére írta volna 50 forintért, — mi Dérnyé tényként emilt — teljesen téves állítás; — egyben élekn bizonyítéka annak, mennyire nem ismerte Dérnyé Katona gondolkozását, lelki világát s jellemét.

Pedig milyen kár, hogy Katona nem tudott a lelkébe férdőzni ennek a dalos lelkű, eleven, szép asszonynak — aki egyébként nagyon fogékony volt a lelki szépségek megnyilatkozása iránt. Milyen kár, hogy Katona különöcközött madorra úgy véka alá rejtette az ő lelke határlan szépségeit s szívének mély érzelmeit.

Milyen másképp alakulhatott volna a helyzet, ha Dérnyé megértette volna Katonát, viszoratóra volna érzelmet! Ha Bánk bánt valamikép színe hozhatták volna Dérnyéval Melinda szerepében! A siker bizonyára elmaradhatatlan lelt volna s Katonát talán még más, a Bánk bñhoz hasonló értékű alkotások megírására serkentette volna! Nem nyitlak volna-e új lapok a magyar dráma történetében? Mert nyilvánvaló, hogy akkor Katona nem vonult volna vissza sebzelt szívvél s nem tekezelt volna el a kecskeméti tiszti főügyész hivatali poros iralcsozóól köz s nem kényszerült volna el az ö lélkét ki nem elégítő vidéki, kedzellegek szórakozások keresésére. S más életmód mellett, boldog szerelemben, harmónikus házasságban aligha közevzelt volna el 38 éves korában korai halála.

(Vége köv.)

Uj- és óbort minden mennyiségben a legmagasabb napi áron vásárol
MERKUR RT. Bethlen-körút 10. szám. (Katona József-sétántrá szemben).

Az utódállamok megegyeznek a háború előtti adósságok ügyében. — Holidai megszűnteli váltáink övéiségél. — Narkizetők érkezeltek lesz Rómába a gabona termés fokozásáról. — Páraltanul nagyszabású ünnepek között írják alá a locnoi szerződéseket. — Jugoszlávia a legutóbbi föntetése miatt teljes elégtelenséget Olaszországnak. — Ausztriában megőrzik a közfelfüggesztés nyolcvéves fennállását.

H HANGYÁNAL
1 liter petróleum 4400

Gyümölcscsomagolási tanfolyam Kecskeméten.

Megemlékeztünk már arról, hogy a földművelésügyi miniszter a Mezőgazdasági Kamara feltrában értesítette, mely szerint nagy súlyt helyez arra, hogy a külföldre szállítandó gyümölcs teljesen megváltogva és szakértőn csomagolva mindegyik megjelöljen a külföldi piacok igényeinek. M. ugyanis az a helyzet, hogy a külföldre szállított gyümölcs alacsony áron értékesítendő, aminek legfőbb oka a helytelen csomagolás. Ennekfolyán a külföldön egyébként igen kevéssé magyar gyümölcs értékelődik, aminek azután az a következménye, hogy kivételünk évről évre csökken. A gyümölcskivétel helyes utra terelése céljából a földművelésügyi miniszter az ország fontosabb gyümölcstermő göponjuit — termelői és kereskedői részére — gyümölcscsomagolási tanfolyamot rendez november hó folyamán. A gyümölcs értékesítése és csomagolási tanfolyam megteremtésére a földművelésügyi Miniszter Mohács Mátyás kertészeti főnökezőt küldi ki Kecskemétre, aki a világkereskedelmi központonban szerzett tapasztalatai alapján fogja bemutatni a helyes csomagolási módokat. A tanfolyam anyagi idejét, amennyi lesz a jelentkező. A tanfolyam céljára szükséges időről, foglaltságról, csomagolási és borítási módokról, valamint gyümölcsforgalomról, Mezőgazdasági Kamara fog gondoskodni. Felhívjuk ezért a gyümölcstermelői és kereskedői érdekeltségű, hogy a legelőgősebben jelentkezzenek e célokat a Mezőgazdasági Kamaránál, vagy a Szőlősgazdák Egyesületnél.

Egy szerencsétlen anya harca gyermekeiért.

A budapesti árvások előtt visszalászló harca folyók egy szerencsétlen anya és elvált férje között, csak azért, mert az anya néha idm akarja kislát és lányát.

A történetnek, melynek eleven szereplői Kecskeméten is jól ismerik, drámai hátterrel az az anya szenvedése és gyermekéért vívott harca.

A L. 18 éves éveitől ragyogó szépsége volt a magyar színpadoknak és jáváskál Kecskeméten is lázba hozta. Akkoriban meg ritkaság volt az autó, de A. L. azon ragobott be és városba többek között eljárt szülői „Loutee francia bohózatot. Bankárök, mágnások vetekedtek kezéért és szerelmes lett egy vidéki ügyvédbe. Az ügyvéd nem vette el feleségül, mert éppen indult karrierje kettőfőitől. A gyönyörű színésznő erre bosszúként ment férjhez egy budapesti kereskedőhöz, de néhány év házassági után öváltak. Az asszony két gyermekével magára maradt. Ismét a színpadra épült, de ez a kenyeri akkor már kevés volt, 1914 házalásza a színházakat is elaraszolta és a színésznő, az anya, szeretője nélkül maradt. A két gyermek és a nagyanya nem éhezhetett.

A L. elment a frontra apólonőnek és mivel a legelőgőse oda ment. Négy évig apólia a füzösök, kóvász, katonatisztveitől, egész fizetését hazaküldte, 1918 ban sziv bójá hozta haza a frontról.

Budapestben rövidesen férjhez ment egy tiszthoz. Közös munkával nagyszerű ipar-

vállalati teremtetek, saját kastélyukba éltek és az első férjnek semmibe sem hőt a két gyermek urit neveltetésé. Pár hó nappal ezelőtt a második férj is felbotta a házasságot. Az asszony háromszobás lakást és 50 millió koronát kapott a közösen szerzett nagy vagyonból, de megvált a két gyermek, a 10 éves fiúcska és a 14 éves lányt, akiknek ugyancsak sokba került a nevelésük, megtanulást az asszony a kalapkészítést és így tartotta el családját.

A fiúcska visszaküldte az első férjhez. Egy napon a lány sem tért vissza, az apa magához vette és a gyermekekét ellátotta anyjuktól. Az anya az árvaszékhöz szaladt, mely felhívta az apát, hogy ne fossza meg a lányt a törvényes jogától. A férj ímett fegyverhez nyúlt, azt állította, hogy az anya kifogásolható életet él. Az anya azonnal replikázott, hogy a fiatallemberek udvarlása leányának szől.

A lány e harc alatt Kecskeméten nyaralt és sokat lehetett látni az aranyfűszék sáriságában nyári mulatságokon és a Székibon. Egyszer azután az árvaszékhöz egy Kecskeméti érkeztet levelet mutatott be a férj, melyben a lányt el írta: „Anyám! Nem akarok többet rólad tudni. Felénekm voltai az én fiatalságomra és ököpsegemre, ne közeljél hozzám, mert én szörök elfelejtetelek. Volt anyám, nincs anyám.”

A HANGYÁNAL
1 kg teavaj 70,000

De mutatott a férj egy másik levelet hasonló tartalommal a kislától. Most már minden ösözött. Az anya meg akart halni, de ilyen szöggelnet meghálni nem lehet. Ellenbenonyitokokat terjesztett az árvák előt gyermekeik való életéről és a harc meg most is folyik.

Azokban a keceméti és budapesti sáriságokban, ahol az esetet ismerik, mindenki az anya pártjára állt. A borzsló kálvária híre eljutott ahhoz az ügyvédhez, aki 18 évvel ezelőtt A. L.-nak udvarolt Ma Parisban és, megődött és Názában van penziója. Levelet írt az asszonynak, hogy vegye át a penzió vezetését. A L. a minap elutazott, mintha eddigi élete, közelméle, gyermekek és boldogsága mind mind tettesztes öök lett volna. Azt írja ismerősiének, hogyha mindent elrabolhatott tőle az élet, egyet, az addói gyógyító napukat nem. Es Názában gyönyörűen ragyog a nap, még na a könyvek fényoiozzak is előle.

HIREK.

Naptár.

1925 november 13. Péntek. Katolikus K. Szentis. — Protestáns. Szanis. — Görög-ország Okt. 31. Epinák. — Izraelita: 3686. Márkx 26. — Nap két óra 02 perc, nyugozik 4 óra 27 perc. — Hold két óra 17 perc, nyugozik 3 óra 32 perc.

Időjárás: Egélróle száraz, hidegebb idő.
A győzsértársak közöl november hónapban (Kátina Zsigmond (Postapólet) és Zimay Pál (Kőrös-utca) győzsértársai tart éjszakai ügyeletet szolgálatot.

— Révész István prélatús születésnapja. Révész István pápai prélatús a mai napon ünnepli születésének 62 ik évfordulóját. A szép jubileum alkalmából listézeti nagy számban keresek fel, a róm. kath. egyházfőhátnak pedig tesőlelileg listézetteit nála a dél-élőli órákban.

— A Prot. Asszonykör folyó hó 13 án, pénteken délután 5 órakor fontos érkeztetést tart a Prot. Egyesületben, melyre az összes tagok megjelenését kéri a Vezetőség. Targó az évi program megbeszélése és a karácsonyi vásár rendezése. Este 9 órakor pedig az Asszonykör a szegedi vendégek listézeteire ugyasított vacsora utáni teát rendez, melyre az összes tagokat meghívja és a szokás szíves küldte menyeket kéri az Einösköz.

— Újabb bevásárlások a városi könyvtár fejlesztésére. A városi könyvtár részére újabb huszonekötetei vásárolt a város. Az újonnan beszerzett könyvek német munkák a beszerzési árak fejében hétmillió koronát fizettek ki.

— A Prot. Leánykör májorus délutánja szombaton lesz az ukollegium disztéremében. A leányánpal előkészítetesi résznyen folynak s minden valószínűség szerint nagy érdeklődés és anyagi siker fogja kísérni a rendezőszék büzög fáradozását. A leányánpal értékes műsorral kiemelkedik Góde Lajos budapesti ref. lelkész előadásra: A leánylélek kiesel. Nagy várakozás előt meg Maczek Kereszt optréneskésné és Simon Áron budapesti h. ref. tanór közzenőüdesét, valamint Fávesy Róza szavazatát s a műsor előkintésére összeállított, hangulatos előképet. A műsoros délután beledőjára 20,000 korona, kezdete délután 5 órakor.

— Kilmekék ha bugacsmosonori róm. kath. lelkészföldet. Megittuk már, hogy a városi tanács és a róm. kath. egyházköz. ség kibővelő kiküldött bizottság helyszíni szemle alapján kijelölte azt a helyet, amelyre legalkalmasabbnak vélt a bugacsmosonori róm. kath. lelkészak felállítására. A tanács most utasította a mérnöki hivatalt, hogy a lelkészföld céljára adományozott harminc hold földet mérje ki.

— A szinészek ismerkedési estélye. Hangulatos, kedves estély lesz szombaton este a Beretvásvákvész előkintetési éttéremében. A szinészek tarják ismerkedési estélyük a színház barátaival, az előköt színházbarók közönség tagjaival. Az estély teljesen családias jellegű, kezdete a színház előkötés felvezetés után. Külön megívűt nem bosszúolhat a rendezőség, hanem ezuton tekintse magá megkivittotnak az uti sáriság minden tagja, a színház minden barátja. Vacsora étlap szíriál, igen kedvező vacsoramennyiség, után a tánc. Az esztélyen a társulat tagjai saját lenykepes levelezőlapjukon autogrammot adnak. Beledőjdi nincs. Tánc reggeliz.

— Mozgánon indult meg a magyar osztrák utlevéltámasozási kényese megszűntetése érdekében. A szegedi kereskedelmi és iparkomara felterjesztet intézett a kereskedelmi, valamint a külügyminiszterhez, kérve Ausztria és Magyar ország közöt az utlevéltámasozási kényes megszüntetését. A mozgálon támasozásására a többi kamarát is felvitték.

N HANGYÁNAL
1 csom. teafőszék 6500
nyeny Sire-sire

— A KAC Csapata Szolnokon. KAC csapata két egymásutáni vasnapn folyó hó 15 én és 22 én játszó Szolnokon. Mind két ízben a Szolnoki MTK nagy formában levő leányegysége lesz az ellenfele. Az első mérkőzésen, mely újrajtásza lesz a meg semmisített bajnokmérkőzésnek, előrelátólag több találékkal lesz kényrtelen a KAC felől. Ugyohy győzelmi esztélyet igen megcsapattak. A második, november 22-i mérkőzés a Magyar Kupéért játszék.

— Halálözás Pogány Sándor zöldegg. Termelői életének 66-ik, bo dog házasságának 37 ik évében folyó hó 12 én meghalt. Temetése folyó hó 14 én szombaton délután 3 órakor lesz a református halottas listézeti az ugyasított családi sírtöltés.

— Könyvtársék a luxusadó tekintetében. A pénzügyminiszter rendeletét adott ki, amelyely utra megállapítja némány tárgy lényektési forgalmi adó szempontjából megállapítási esetkeltetét. A rendelet megállapítja továbbá, hogy a beföldőn előállított tárg csak abban esetben fény ökrölírték, ha 18, vagy ennél magvasabb üreskorlatlarna van. Az igazgatónyökök és a japán gyönyökök, a valódi drágakövek, a nememesek (kár nyers állapotban, akár fényáttáramny alakjában) továbbá az aranyból készült tárgyak, végül az igazgatónyökök vagy valódi drágakövekkel listézeti észekere a vémküldőre fényektési forgalmi adó alól mentesen kivihetők.

